

Til: [Mottakernavn]

Kopi: [Mottakernavn]

Fra: Øystein Dahle/Øyvind
Håbrekke

Dato: 11. oktober 2016

Re: [Emne]

Statsbudsjettet 2017 – Momenter av betydning for våre medlemmer

I dette notatet nevner vi sentrale forhold for våre medlemmer vedrørende regjeringens forslag til statsbudsjett for 2017. Gjennomgangen er ikke uttømmende men flere sentrale momenter blir berørt.

1. Tilskudd som gjelder kirkebygg og de kirkelige fellestrådene spesielt
 - a. Manglende oppfølging av Stortingets vedtak om forsvarlig vedlikeholds nivå på kirkelige kulturminneverdier.

Stortinget fattet i desember 2015 følgende vedtak:

«Stortinget ber regjeringen, i henhold til sektorprinsippet, utarbeide en forsterket strategi for hvordan steinkirker fra middelalderen, fredede etter-reformatoriske kirker og særlig viktige kirker fra etter 1650 kan sikres et forsvarlig vedlikeholds nivå.»

Stortinget ber regjeringen i strategiarbeidet vurdere om det bør opprettes bevaringsprogrammer etter inspirasjon fra Riksantikvarens «stavkirkeprogram», innenfor rammen av dagens sektoransvar.»

Regjeringen ønsker ikke å følge opp dette vedtaket direkte i denne stortingsperioden, men ønsker i stedet at dette skal følges opp i arbeidet med ny lovgivning og finansieringsordninger for tros- og livssynssamfunn.

KA er kritisk til at Regjeringen ikke har fulgt opp Stortingets anmodning vedr. kirkebyggvedlikehold. Vi mener det haster med en avklaring av hvordan staten skal bidra til forsterket innsats for vedlikehold av kirkens store kulturminneverdier. Vi mener det er unødig trenering at Regjeringen utsetter denne saken til diskusjonen om en framtidig finansiering av Den norske kirke. Vi mener det både er nødvendig og formålstjenlig at det kan etableres en statlig ordning på dette området uavhengig av eventuelle endringer i finansieringsordningen for det ordinært drift og vedlikehold av kirkebygg.

- b. Avvikling av rentekompensasjonsordning for istandsetting av kirker, Rentekompensasjonsordningen for istandsetting av kirkebygg ble etablert i 2005 for å stimulere til sikring og bevaring av kirkebyggene, kirkenes utsmykning og inventar.

I perioden er det gitt tilsagn om rentekompensasjon for prosjekter med en samlet investeringsramme på rundt 3,4 mrd. kroner. I statsbudsjettet for 2016 ble investeringsrammen utvidet med 750 mill. kroner. Det er ikke foreslått ny investeringsramme for 2017, noe som vil bety en

avvikling av denne ordningen fra 2017 hvis Stortinget vedtar Regjeringens forslag.

De som planlegger tiltak som skal igangsettes i 2017 eller i første del av 2018 anbefales å søke nå i 2016 på den forholdsvis store rammen der mye midler ennå ikke er disponert. Prosjekter skal være igangsatt senest 18 måneder etter at søknaden er godkjent av Husbanken.

KA beklager at Regjeringen foreslår å avvikle rentekompensasjonsordningen. Dette er nå den eneste statlige ordningen for styrket vedlikehold av kirker. Den bør ikke fjernes før den er erstattet med en annen statlig ordning. KA vil arbeide for å videreføre denne ordningen også i 2017.

I tillegg til å foreslå en avvikling av rentekompensasjonsordningen i 2017 så foreslås det også å harmonisere rentesatsene for både nye og gamle tilsagn under rentekompensasjonsordningen. Dette betyr i praksis noe lavere årlig tilskuddsbeløp for gamle tilsagn før 2015. Forslaget vil ikke få betydning for de som har fått tilsagn om rentekompensasjon fra og med 2015.

c. Tiltakspakke mot økt ledighet

Som en del av Regjeringens tiltakspakke mot økt ledighet har de foreslått et ekstraordinært statlig tilskudd på 25 mill. kroner til istandsetting av 9 kirkebygg i fylkene Aust-Agder, Rogaland, Hordaland og Møre- og Romsdal. De utvalgte kirkene ligger i kommunene Mandal, Karmøy, Rennesøy, Voss, Os, Averøy, Sunndal, Surnadal og Vanylven.

I tillegg så har Regjeringen tydeliggjort at også kirkebygg kan omfattes av statens tiltakspakke for sysselsetting i utvalgte kommuner på Sør/Vestlandet. Ordningen omfatter imidlertid 59 kommuner. Oversikt over beløp og hvilke kommuner som omfattes finnes her:

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/dep/kmd/pressemeldinger/2016/650-millioner-kroner-til-vedlikehold-og-rehabilitering-i-kommuner-pa-sorlandet-og-vestlandet/kommunevis-fordeling-av-400-millioner-kroner/id2514789/>

KA vil anbefale fellesrådene i de berørte kommunene om tidlig å melde aktuelle vedlikeholdsbehov til sin kommune, og at det arbeides med å prosjektere som kan omfattes av ordningen.

KA er positiv til kirkebyggene er inkludert i tiltakspakken mot økt ledighet. KA har merket seg at tilskuddsbeløpet på 25 mill kr til utvalgte kirker ikke knyttes til Regjeringens lovnader om økt innsats for sikring av kirkebygg eller Stortingets anmodning om en strategi for bedre vedlikehold av kirker med store kulturminneverdier. KA vil arbeide for at dette tilskuddet starten på en fast og langsiktig ordning der staten bidrar - sammen med lokalsamfunnet – for istandsetting av kirkebygg og deres store kulturminneverdier.

2. Rammetilskudd til Den norske kirke

Regjeringen foreslår at det meste som går av statlige midler til Den norske kirke skal samlet i ett rammetilskudd fra 2017. Denne posten vil bl.a. omfatte alle driftsmidler til statlige virksomheter som vil inngå i det nye rettssubjektet Den norske kirke fra nyttår (bl.a. prestedtjenesten, bispedømmerådene/biskopene og Kirkerådet).

I tillegg vil den samme posten omfatte statstilskudd til trosopplæring og diakoni som går til de kirkelige fellesrådene.

Rammen skal også brukes til merkostnadene som følger av at Kirkerådet og bispedømmene selv må løse oppgaver som tidligere var dekket gjennom statlige fellestjenester. Dette gjelder bl.a. IKT-tjenester, tjenester innen personal-, og økonomiforvaltningen, bank-, forsikrings- og revisortjenester.

Budsjettforslaget innebærer at rammen til Den norske kirke ikke er tilstrekkelig til å opprettholde dagens virksomhet og stillinger, samtidig som nye oppgaver må løses av kirken selv. I budsjettforslaget forutsettes det derfor både innsparing og et generelt krav om effektivisering. Det er ennå ikke helt avklart omfanget av innsparinger og kutt hvis forslaget vedtas, men både Kirkerådet, Presteforeningen og Fagforbundet og KA har pekt på at budsjettforslaget vil kunne få store negative konsekvenser for Den norske kirke.

En av konsekvensene av ordningen med ett samlet rammetilskudd er at Kirkemøtet/Kirkerådet har fått ansvar for å prioritere mellom de ulike formålene, slik som prestedtjenesten, trosopplæring og kirkelig administrasjon. Vil Kirkerådet legge opp til et likt «ostehøvelkutt» til alle de ulike formålene som får midler fra denne rammebevilgningen? Vil det få betydning for prioriteringene at politikerne har lovfestet enkelte deler av kirkens virksomhet og andre deler ikke er det?

<http://www.ka.no/sak/article/1399832>

<https://kirken.no/nb-NO/om-kirken/aktuelt/budsjettkutt-truer-den-landsdekkende-folkekirken/>

<http://www.prest.no/regjeringen-nedbemanner-kirken/>

3. Organisasjoner, frivillig sektor med mer

a. Studieforbundene

Regjeringens budsjettforslag viderefører støtten til studieforbundene, men uten regulering av pris- og lønnsvekst. Effekten av dette er en reell nedgang til tilskuddet til studieforbundene. Dette vil bl.a. berøre K-Stud Kristelig studieforbund, som er medlem i KA. Daglig leder i K-stud Hege Irene Fossum sier til KA at hun er skuffet over forslaget, og peker bl.a. på at studieforbundenes arbeid for styrket innsats for inkludering og mangfold blir svekket gjennom dette budsjettforslaget for 2017.

b. Frivillighetssentraler inn i kommunebudsjettet

Bevilgningen til Frivillighetssentralene er i Regjeringens budsjettforslag for 2017 flyttet fra Kulturdepartementets kapittel 315 Frivillighetsformål til Kommunal- og moderniseringsdepartementets rammetilskudd til kommuner. Samtidig fjernes retningslinjene for frivillighetssentraler. Frivillighet Norge har tidligere sagt at hvis kommunene skal få ansvar for frivillighetssentralene, så må det komme med statlige

føringer. Frivillighet Norge er derfor bekymret for at dette kan svekke den lokale frivilligheten.

http://www.frivillighetnorge.no/no/om_oss/nyheter/Manglende+frivillighetsattsning+i+Statsbudsjettet+for+2017.b7C_wtDGYi.ips

c. Status quo for KABBs lydbibliotek

KABB har gjennom snart 40 år drevet produksjon og utlån av lydbøker, i hovedsak litteratur med et kristent innhold. Tjenesten er et offentlig godkjent bibliotek på linje med statens eget Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek. Støtten er imidlertid ikke tilstrekkelig til å finansiere biblioteket, og KABB er derfor avhengig av mye frivillige gaver for å opprettholde virksomheten. I budsjettforslaget for 2017 så økes støtten til KABBs lydbibliotek for 2017 med kr. 50.000 til kr 3,23 mill. Økningen kompenserer litt for økte lønnskostnader og driftskostnader.

Generalsekretær Ingvar Nevland sier til KA at de skulle ha ønsket at tilskuddet til lydbibliotekstjenestene for syns- og lesehemmede ikke var så avhengig av private givere. - Det er tydeligvis ingen sammenheng mellom at KABB drifter et offentlig tilbud og at det offentlige dekker kostnadene for den jobben vi gjør, sier Nevland.

<http://www.kabb.no/maler/bokmal/article/1399287>

d. Barnehager

De statlige midlene til kompetanseheving i barnehagesektoren videreføres i 2017. Kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen varsler at innføring av bemanningsnorm vil bli sendt på høring våren 2017. Les for øvrig Private Barnehagers Landsforbund sin kommentar til statsbudsjettet her:

<http://www.pbl.no/no/VERKTOYMENY/Siste-nytt/Barnehagedrift/Politikk/Statsbudsjettet-2017-Bemanningsnorm-ut-pa-horing-varen-2017/>